EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 26.1.2006
KOM(2006)29 slutlig

2006/0009(CNS)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om gemenskapens räddningstjänstmekanism
(Omarbetning)

{SEK(2006)113}

(framlagt av kommissionen)

MOTIVERING

1) BAKGRUND

- **Motiv och syfte**

Gemenskapens räddningstjänstmekanism (nedan kallad ”mekanismen”) inrättades 2001 för att stödja och underlätta mobilisering och samordning av räddningstjänstbistånd vid större olyckor inom eller utanför EU. Mekanismen har sedan dess visat sig vara ett enkelt men effektivt instrument som möjliggör närmare samarbete och bättre samordning vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten.

Nyvunnen erfarenhet har tydliggjort att mekanismen behöver vidareutvecklas. Huvudsyftet med detta förslag är att stärka mekanismen utifrån de erfarenheter som har samlats i samband med olyckor och att fastställa en rättslig grund för ytterligare gemenskapsinsatser så att man kan möta aktuella räddningstjänstbehov. Förslaget bygger på idéerna i kommissionens meddelande ”Att förbättra gemenskapens räddningstjänstmekanism” av den 20 april 2005[1]. I förslaget tas också hänsyn till de slutsatser som rådet antog den 18 juli 2005. Förslaget bygger dessutom på meddelandet ”Ökad solidaritet genom ömsesidigt bistånd” av den 8 november 2005[2] (begränsad spridning).

I förslaget tas dessutom hänsyn till en rad förklaringar från Europeiska rådet och Europaparlamentet med politiska riktlinjer för vidareutvecklingen av det europeiska samarbetet inom räddningstjänsten. I juni 2004 krävde Europeiska rådet att ”befintligt samarbete när det gäller räddningstjänst bör stärkas, och avspegla medlemsstaternas vilja att handla solidariskt”. I december 2004 bekräftade Europeiska rådet behovet av ”ytterligare utvärdering och utveckling av räddningstjänstens kapacitet, med gemensamma övningar och samordning av informationen till allmänheten”. I efterdyningarna av tsunamikatastrofen i Sydasien antog rådet en handlingsplan som omfattar samtliga initiativ som unionen och medlemsstaterna har tagit eller planerar. Handlingsplanen gäller bland annat tänkbara förbättringar av mekanismen och utvecklingen av EU:s förmåga till snabbinsatser vid olyckor[3]. Parallellt med detta begärde Europaparlamentet ”inrättandet av en pool med civila räddningstjänstexperter som med lämpligt material bör genomgå gemensam utbildning och stå till förfogande i fall av [katastrofer] inom EU eller i övriga världen”. I juni 2005 begärde Europeiska rådet prioriterade åtgärder i fråga om ”förstärkning av räddningstjänstens kapacitet […] samt utveckling av snabbinsatsförmågan grundad på räddningstjänstmoduler i medlemsstaterna”.

Dessa båda förklaringar visar tydligt vägen för framtidens samarbete inom räddningstjänsten på europeiska nivå.

---

1 KOM(2005) 137 av den 20 april 2005.

2 SEK(2005) 1406 av den 8 november 2005.

3 Till följd av detta antog kommissionen den 20 april 2005 två meddelanden: ”Förstärkning av EU:s katastrof- och krishantering i tredjeländer”, KOM(2005) 153, och ”Att förbättra gemenskapens räddningstjänstmekanism”, KOM(2005) 137.

- **Allmän bakgrund**

Antalet naturkatastrofer har ökat avsevärt under senare år. Katastroferna har dessutom blivit både allvarligare och mer kännbara och har resulterat i förlust av människoliv, förstöring av ekonomisk och social infrastruktur och försämring av redan känsliga ekosystem. Riskerna med ny teknik ökar hela tiden räddningstjänstens komplexitet. Terroristattacker inom EU har tydliggjort vikten av en effektiv följdhantering.

Antalet länder som utnyttjar mekanismen för omgående räddningstjänstbistånd har ökat avsevärt de senaste tre åren. Under de första tio månaderna 2005 begärde över tio länder bistånd inom ramen för mekanismen. Mekanismen har tagits i anspråk av medlemsstater, kandidatländer, partner bland utvecklingsländerna och några av världens rikaste länder för att få hjälp vid katastrofinsatser som översteg de nationella myndigheternas kapacitet.

- **Gällande bestämmelser på det område som berörs av förslaget**

För närvarande regleras EU:s samarbete inom räddningstjänsten av två rättsliga instrument:

i) Genom rådets beslut 1999/847/EG av den 9 december 1999 inrättades ett program för gemenskapsåtgärder till förmån för räddningstjänsten[4] som skulle ha löpt ut i slutet av 2004, men som har förlängts fram till slutet av 2006. Beslutet har särskilda, fleråriga budgetar.

ii) Rådets beslut 2001/792/EG, Euratom av den 23 oktober 2001 om inrättande av en gemenskapsmekanism för att underlätta ett förstärkt samarbete vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten[5]. Detta instrument saknar finansiell karaktär. Det handlar om medlemsstaternas och kommissionens operativa skyldigheter.

Syftet med det här beslutet är att ändra på rådets beslut 2001/792/EG, Euratom för att på så sätt förbättra samarbete och samordning.

- **Förenlighet med Europeiska unionens politik och mål på andra områden**

Särskild möda har lagts ned på att undvika dubbelarbete med EU:s övriga instrument och politikområden, särskilt EU:s humanitära bistånd.

2) SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSANALYS

- **Samråd med berörda parter**

[4] EGT L 327, 21.12.1999, s. 53.
[5] EGT L 297, 15.11.2001, s. 7.

Metoder, målsektorer och deltagarnas allmänna profil

Kommissionen har utarbetat förslaget i samråd med medlemsstaterna, mekanismens övriga fem deltagarländer[6] och andra berörda parter inom ramen för ett offentligt samråd. Kommissionen har lagt ut ett diskussionsunderlag och en enkät på Internet samt kallat till ett samrådsmöte.

Sammanfattning av svaren och av hur de har beaktats

Samrådsförfarandet visade att det finns ett brett stöd för målet att stärka räddningstjänstens befintliga instrument. Samrådsparterna var generellt överens om de mål som fastställs i diskussionsunderlaget och ställde sig bakom kommissionens strategi att bygga på befintliga instrument i stället för att ta fram nya redskap. Andra parter var tveksamma till valet av direktiv som form för rättsakten och påpekade att man måste ta hänsyn till den allmänna budgetplanen och grunda den framtida utvecklingen på en noggrann underskottsanalys.

Några samrådsparter menade att det europeiska räddningstjänstbiståndet måste synliggöras bättre. För andra var det viktigt att följa subsidiaritetsprincipen och att maximera mervärdet på EU-nivå. Enligt en rad medlemsstater är det också viktigt att se till att det humanitära biståndet och räddningstjänsten i tredjeland samordnas och att de kompletterar varandra. För flera berörda parter var det viktigt med ett förvarningssystem. Alla svar har beaktats.

Ett öppet samråd på Internet organiserades mellan den 20 januari 2005 och den 1 juni 2005. Resultaten finns på:
http://europa.eu.int/comm/environment/civil/consult_new_instrument.htm.

- **Extern experthjälp**

Någon extern experthjälp har inte behövts. Förslaget bygger på de erfarenheter som har gjorts i samband med tidigare olycksinsatser inom ramen för mekanismen.

- **Konsekvensanalys**

Vid utarbetandet av förslaget undersöktes tre alternativ.

Det första alternativet är att man avstår från lagstiftningsinitiativ, vilket skulle innebära att EU inte skulle kunna uppnå de strategiska mål som Europeiska rådet och Europaparlamentet har satt upp.

Det andra alternativet är det mest ambitiösa när det gäller att uppnå målen och går ut på att man inrättar en permanent europeiskt räddningstjänststyrka. Räddningstjänststyrkan skulle bygga på medlemsstaternas räddningstjänster och hållas i beredskap på europeisk nivå för att snabbt kunna reagera på olyckor. Detta alternativ erbjuder visserligen flera fördelar, särskilt när det gäller reaktionshastighet, effektivitet, synlighet och samordning, men anses vara orealistiskt i mekanismens nuvarande

[6] Det rör sig om följande länder: Bulgarien, Rumänien, Island, Liechtenstein och Norge.

utvecklingsskede på grund av sina finansiella följder, administrativa problem och ledningsfrågor.

Det tredje alternativet innebär att det rådsbeslut som reglerar mekanismen förbättras på en rad punkter. På så sätt kan EU öka sina ambitioner när det gäller samarbetet inom räddningstjänsten och samtidigt fortsätta att vara pragmatisk och kostnadseffektiv. EU kan också fortsätta att bygga på medlemsstaternas räddningstjänster som den viktigaste resursen för genomförandet av EU:s räddningstjänstbistånd och kan fortsätta att tillhandahålla ytterligare stöd för att komplettera medlemsstaternas resurser. Förslaget undviker det andra alternativets finansiella kostnader och sörjer samtidigt för en god jämvikt mellan stödåtgärder och kompletterande verksamhet. På så sätt kan EU som helhet undsätta dem som drabbas av allvarliga olyckor.

3) RÄTTSLIGA ASPEKTER

- **Sammanfattning av den föreslagna åtgärden**

Förslaget gäller en omarbetning av rådets beslut 2001/792/EG, Euratom i linje med det interinstitutionella avtalet om en omarbetningsteknik för rättsakter. I förslaget sammanfattas i en enda text de ändrade och de bibehållna bestämmelserna i rådets beslut 2001/792/EG, Euratom. Förslaget är tänkt att ersätta och upphäva nämnda beslut. Detta kommer att bidra till att göra gemenskapslagstiftningen mer lättillgänglig och att öka insynen i den.

- **Rättslig grund**

Enligt artikel 3.1 u i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (EG-fördraget) skall gemenskapens verksamhet innefatta åtgärder på området räddningstjänst. Eftersom räddningstjänstbistånd också kan komma att behövas vid radiologiska olyckor, måste förslaget också grundas på fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom-fördraget).

Eftersom det saknas en specifik rättslig grund för räddningstjänsten, bygger förslaget på artikel 308 i EG-fördraget och på artikel 203 i Euratom-fördraget. I båda rättsliga grunder föreskrivs samma beslutsförfarande, dvs. rådet skall genom enhälligt beslut på förslag från kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet vidta de åtgärder som behövs.

- **Subsidiaritetsprincipen**

Subsidiaritetsprincipen gäller, eftersom förslaget inte omfattas av gemenskapens exklusiva behörighet.

Medlemsstaterna kan inte själva uppnå målen för förslaget av följande skäl:

Anledningen till att mekanismen infördes var att större olyckor kan kräva mer än vad en enskild medlemsstat kan klara av. I så fall är det nödvändigt att komplettera ländernas insatskapacitet med ömsesidigt räddningstjänstbistånd.

Genom att gemenskapen vidtar åtgärder kommer det att bli lättare att uppnå målen för förslaget och detta av följande skäl:

Att öka EU:s möjligheter till effektivt räddningstjänstbistånd vid större olyckor är både en politisk och en praktisk nödvändighet. Europeiska rådet och Europaparlamentet har erkänt behovet av ett stärkt samarbete inom räddningstjänsten på EU-nivå. Genom förslaget kan medlemsstaterna på ett effektivare sätt bidra till EU:s räddningstjänstbistånd och dra nytta av ökad samordning och bättre samarbete på grundval av en skärpt rättslig ram. Samtidigt kan medlemsstaterna i nödsituationer förlita sig på ett effektivt och väl samordnat räddningstjänstbistånd från de andra medlemsstaterna.

Förslaget ger dessutom medlemsstaterna skalfördelar på vissa områden, exempelvis logistik och transport, och möjliggör ett bättre utnyttjande av knappa resurser.

Syftet med förslaget är kort sagt att förbättra samarbetet på EU-nivå och att på så sätt stödja och komplettera medlemsstaternas ansträngningar i samband med insatser vid olyckor som är så allvarliga att den nationella insatskapaciteten inte räcker till.

Förslaget är därför förenligt med subsidiaritetsprincipen.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen av följande skäl:

Förslaget går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen. I förslaget uppmärksammas brister som har konstaterats vid tidigare insatser. Det bygger på de uppdrag som upprepade gångar har formulerats av Europeiska rådet och Europaparlamentet.

Den administrativa börda som faller på EU och de nationella myndigheternas lott är begränsad och går inte utöver vad som krävs för att kommissionen skall kunna sörja för en effektiv räddningstjänstinsats som svar på begäran om bistånd.

- **Val av regleringsform**

Föreslagen regleringsform: Beslut från rådet.

Övriga regleringsformer skulle vara olämpliga av följande skäl:

Rådets beslut 2001/792/EG, Euratom kan bara omarbetas genom ett beslut från rådet.

4) BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget påverkar inte gemenskapens budget.

5) ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

- **Förenklingar**

Förslaget innebär att lagstiftningen förenklas.

Med hjälp av omarbetningstekniken kan man i en enda text sammanföra väsentliga ändringar och bibehållna bestämmelser i rådets beslut. Dessutom har beslutets

ursprungliga ordalydelse förbättrats och klargjorts för att man skall få en bättre lagstiftning. Text har strukits och ändrats utan att detta har påverkat beslutet i sak.

- **Upphävande av gällande lagstiftning**

Om förslaget antas, kommer befintlig lagstiftning att upphöra att gälla.

- **Översyn/ändring/tidsbegränsning**

Förslaget innehåller en bestämmelse om översyn.

- **Omarbetning**

Förslaget innebär en omarbetning.

- **Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES)**

Detta förslag berör en EES-fråga och bör därför gälla i hela EES.

- **Närmare redogörelse för förslaget**

Följande är en sammanfattning av de viktigaste förslagen.

1. Transport

a) Aktuell situation

För närvarande ansvarar varje medlemsstat själv för transporten av sitt räddningstjänstbistånd. Bristen på tillgängliga transportmedel har varit det enskilt största av de problem som undergräver de europeiska biståndsinsatsernas effektivitet inom räddningstjänsten. Vid alla insatser som har gjorts på senare tid rapporterade flera medlemsstater att de visserligen kunde tillhandahålla det begärda biståndet, men att de inte kunde sörja för transport.

Det finns många olika skäl till detta. Inte alla räddningstjänster i medlemsstaterna har egna lufttransportfordon i ständig beredskap. I vissa fall saknas rutiner för utnyttjande av nationella militärresurser för transport av räddningstjänstbistånd. Att sörja för transport med hjälp av kommersiella flygplan är ofta besvärligt och tidsödande. Det förekommer att flera medlemsstater konkurrerar om samma transportmedel. Dessutom står i vissa fall transportkostnaderna inte i förhållande till biståndets ekonomiska värde.

Såsom framgår av konsekvensanalysen leder dessa problem ofta till att välbehövligt bistånd försenas eller uteblir. Även om någon medlemsstat beslutar att själv stå för transportkostnaderna, brukar kostnaderna inverka negativt på insatsens omfattning eller längd och på så sätt minska det gemensamma räddningstjänstbiståndets positiva effekter.

b) Förslag

EU bör sträva efter närmare samarbete på området. EU:s ekonomiska och praktiska stöd till räddningstjänstbiståndets transport kommer att göra mer bistånd tillgängligt. Stödet kommer att leda till ökat samarbete och tydligare visa vår kollektiva solidaritet

med de länder som behöver bistånd. Varje medlemsstat kommer att kunna lita på att få räddningstjänstbistånd från EU, även om de andra medlemsstaternas transportkapacitet är uttömd, otillräcklig eller otillgänglig. Det viktigaste är dock att EU kommer att kunna rädda fler liv och att de drabbade kommer att få ett snabbare och mer påtagligt stöd.

Rådets beslut bör därför slå in på en ny linje när det gäller transport av räddningstjänstbistånd inom ramen för mekanismen. Huvudprinciperna är följande:

i) Varje land som ger bistånd inom ramen för mekanismen kommer även i framtiden att bära ansvaret för transporten av sitt nationella räddningstjänstbistånd. I förslaget uttrycks detta ansvar genom att medlemsstaterna uppmanas att sörja för snabb transport av räddningstjänstbistånd.

ii) Medlemsstaterna bör sträva efter att i möjligaste mån använda sina transportresurser kollektivt för att maximera biståndet och se till att det snabbt kommer fram.

iii) Gemenskapsfinansiering[7] bör användas som ett skyddsnät när det inte finns någon nationell transportkapacitet eller när den är otillräcklig eller ineffektiv. Med hjälp av gemenskapsfinansieringen kan kommissionen mobilisera sådana ytterligare transportmedel som krävs för att säkerställa snabba insatser vid större olyckor och som annars inte skulle finnas tillgängliga. Närmare föreskrifter om mobiliseringen av ytterligare transportmedel kommer att fastställas i enlighet med förfarandena i artikel 13.

2. Mot en europeisk snabbinsatsförmåga

a) Aktuell situation

EU:s biståndsinsatser inom räddningstjänsten genomförs med hjälp av de styrkor, de experter och den utrustning som medlemsstaterna frivilligt ställer till förfogande. Enligt artikel 3 i beslutet skall därför medlemsstaterna i förväg fastställa vilka styrkor och experter som kan göras tillgängliga för insatser inom ramen för gemenskapsmekanismen. Enligt artikel 4 d skall kommissionen genomföra ett utbildningsprogram bestående av kurser, övningar och expertutbyte för att förbättra insatspersonalens beredskap.

Så värdefulla dessa åtgärder än är, räcker de inte för att utveckla den europeiska snabbinsatsförmågan på det sätt som Europeiska rådet kräver. Detta bekräftas av den kapacitetsutvärdering som gäller tillgängligt räddningstjänstbistånd vid större terroristattacker i EU. Utvärderingen pekar på kapacitetsbrister inom flera av de områden där det sannolikt kommer att krävas ömsesidigt bistånd[8]. Dessa brister måste undanröjas för att EU kollektivt skall kunna ge bistånd där så krävs.

Dessutom visar tidigare erfarenheter att biståndssystem som bygger på frivillighet har sina begränsningar, särskilt om liknande faror hotar flera länder samtidigt (t.ex. samtidiga terroristattacker i hela EU, skogsbränder och översvämningar). Kort sagt

---

[7] Se även KOM(2005) 113 av den 6 april 2005, KOM(2005) 137 av den 20 april 2005 och KOM(2005) 153 av den 20 april 2005.

[8] Avnitt 5 i SEK(2005) 1406 slutlig av den 8 november 2005.

finns det risk för att medlemsstaternas biståndskapacitet inte räcker för att säkerställa snabba räddningstjänstinsatser vid alla olyckor.

b) Förslag

I förslaget införs fyra innovationer för att ge uttryck åt EU:s ambition att utveckla en snabbinsatsförmåga i EU grundad på räddningstjänstmoduler i medlemsstaterna.

För det första bekräftas i förslaget de arrangemang som rådet enades om redan den 18 maj 2004 och som gäller villkoren för mekanismens tillgång till den militära databasen. I linje med dessa villkor uppmanas medlemsstaterna i förslaget att i sina svar på begäran om bistånd också lämna uppgifter om de militärresurser som finns tillgängliga.

För det andra skall medlemsstaterna enligt förslaget, och såsom Europeiska rådet har begärt, arbeta med att ta fram räddningstjänstmoduler. Modulerna är specifika, fördefinierade arrangemang av medlemsstaternas räddningstjänstresurser som på ett effektivt sätt kan reagera på begäran om bistånd via mekanismen. En modul kan bestå av utrustning, personal eller en kombination av båda. De måste vara fullt ut kompatibla, kunna rycka ut snabbt och vara utrustade antingen för att tillhandahålla stödfunktioner eller för att uppfylla prioriterade behov till följd av olyckor. Vid framtagandet av modulerna skulle det kunna undersökas om det eventuellt finns synergier med andra slag av expertis som är relevant för insatser vid större olyckor. Viktigt är framför allt kan modulerna tas fram antingen av en medlemsstat ensam eller av flera medlemsstater tillsammans. I det senare fallet skulle det skapas ytterligare samarbetsmöjligheter, särskilt för mindre länder. På så sätt skulle alla medlemsstater individuellt eller kollektivt kunna bidra till EU:s räddningstjänstinsatser. När modulerna har blivit en viktig beståndsdel av databasen för tillgängligt bistånd, kommer övervaknings- och informationscentrumet vid en begäran om bistånd snabbt att kunna avgöra vilka moduler som det finns störst behov av och se till att de behöriga medlemsstaterna omgående mobiliserar dem.

För det tredje visar kapacitetsutvärderingen att det måste göras mer på logistikområdet. EU bör utnyttja skalfördelarna på området och se till att centrala stödfunktioner (kommunikation, lätt fordonspark på plats, förråd, tekniska verkstadsfaciliteter osv.) kan uppfyllas av särskilda enheter som bistår alla medlemsstaters insatsstyrkor. Insatsstyrkorna kan på så sätt koncentrera sig på sin huvuduppgift, öka effektiviteten och maximera de europeiska biståndsinsatsernas effekt. Stödmodulerna kommer att bestå av medlemsstaternas resurser och sändas ut av de relevanta medlemsstaterna i samråd med kommissionen.

För det fjärde bör EU:s räddningstjänstbistånd visserligen fortstätta att i första hand bygga på frivilliga bidrag från medlemsstaterna, men förslaget ger en ram för ett nytt tillvägagångssätt som ger EU möjlighet att komplettera medlemsstaternas bistånd med ytterligare stöd och medel på ett kostnadseffektivt sätt. Syftet med stödet är att ge sådant bistånd som inte kan fås av de länder som deltar i mekanismen. Det skulle kunna innebära att särskild utrustning hyrs in tillfälligt (Medevac-flygplan,

---

[9] För skillnaden mellan EU:s räddningstjänstbistånd och EU:s humanitära hjälp, se avsnitt 1.4 i kommissionens meddelande KOM(2005) 137 av den 20 april 2005.

högkapacitetspumpar vid översvämningar, brandbekämpningsflygplan vid skogsbränder osv.).

Det sista förslaget förutsätter framtagandet av strikta kriterier eller trösklar i enlighet med förfarandet i artikel 13. Det är inte meningen att ersätta nationella beredskapsåtgärder eller att låta EU finansiera inköp av utrustning för medlemsstaternas räddningstjänster. Det handlar bara om att skapa ett extra skyddsnät som kan utnyttjas under exceptionella omständigheter för att komplettera det bistånd som medlemsstaterna kan tillhandahålla. På så sätt kan EU uppfylla särskilda humanitära behov eller undvika irreparabla miljöskador i de fall där medlemsstaternas bistånd är otillräckligt, otillgängligt eller ineffektivt.

Förslaget syftar till att öka de europeiska medborgarnas kollektiva säkerhet genom ytterligare ett skyddsnät. Förslaget uppfyller dessutom kraven på nödvändighet och subsidiaritet. Förslaget är en nödvändig förutsättning för att EU när som helst skall kunna reagera på en medlemsstats begäran om bistånd, även om det begärda biståndet inte finns tillgängligt i någon av de andra medlemsstaterna eller om de andra medlemsstaternas nationella bistånd är otillräckligt eller otillgängligt. Förslaget ger en extra skydds- och säkerhetsdimension som inte kan garanteras av de enskilda medlemsstaterna.

3. Förvarningssystem

EU:s förmåga att snabbt reagera på naturkatastrofer är beroende av att det finns förvarningssystem som ger medlemsstaterna och övervaknings- och informationscentrumet möjlighet att så snabbt som möjligt vidta nödvändiga åtgärder. Systemen bör ta hänsyn till befintliga informationskällor, exempelvis alarmsystemen inom GDACS (*Global Disaster Alert and Coordination System*) och UNDAC (*United Nations Disaster Assessment and Coordination*). EU bör hjälpa medlemsstaterna att minimera tiden för katastrofinsatser och förbättra EU:s kollektiva förmåga till snabba insatser genom att bidra till vidareutvecklingen av dessa system. Rådet har uttryckt starkt intresse för ytterligare verksamhet på området. Det måste skapas en lämplig rättslig grund i rådets beslut så att sådan verksamhet kan bedrivas inom ramen för mekanismen.

Huvudsyftet med den föreslagna gemenskapsåtgärden i fråga om förvarningssystem är att bättre skydda de europeiska medborgarna från konsekvenserna av allvarliga naturkatastrofer. Följande exempel på relevanta åtgärder på detta område kan nämnas: Utvärdering och vid behov uppgradering av befintliga förvarningssystem, bättre koppling mellan detekteringssystem och varningsmekanismer, kartläggning av synergier mellan olika system och sammanlänkning av olika system så att beslutsfattarna lättare kan få tillgång till dem.

4. Samordning av insatser i tredjeland

a) Aktuell situation

Biståndsinsatser utanför gemenskapen kan antingen genomföras oberoende eller som ett bidrag till en insats som leds av en internationell organisation.

I vissa katastrofsituationer ingriper räddningstjänsten för att uppfylla humanitära behov

och bidra till mer omfattande humanitära insatser. Både räddningstjänstbiståndet och den humanitära hjälpen syftar till att uppfylla de omedelbara behov som är följden av större olyckor. Biståndsinsatser inom räddningstjänsten är normalt korta, medan humanitär verksamhet vanligtvis fortsätter långt efter olyckans akuta skede[9]. Det har gjorts arrangemang inom kommissionen för att sörja för ett nära samarbete mellan mekanismen och EG:s kontor för humanitärt bistånd (ECHO) och för att möjliggöra omfattande katastrofinsatser. Kommissionens rutiner kommer även i fortsättningen att stärka synergierna mellan EU:s humanitära hjälp och räddningstjänst på grundval av deras specifika funktioner och komparativa fördelar. Detta bör också möjliggöra en mer tillförlitlig rapportering om EU:s och medlemsstaternas humanitära bidrag.

Särskilda ansträngningar har också lagts ned på att säkerställa en god samordning med Förenta nationerna. Kommissionen och FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (OCHA) undertecknade i oktober 2004 ett avtal för att fastställa grundprinciperna för det fortsatta samarbetet och den fortsatta samordningen och för att undvika dubbelarbete. Kommissionen kommer att fortsätta att samordna sina aktiviteter med FN och andra internationella aktörer för att utnyttja tillgängliga resurser på bästa möjliga sätt.

b) Förslag

Bättre samordning på gemenskapsnivå är en förutsättning för att man skall kunna stödja det övergripande samordningsarbetet och sörja för ett omfattande europeiskt bidrag till det globala hjälparbetet. I artikel 6 i rådets beslut klargörs därför vilka funktioner och uppgifter – såsom de har utvecklats i praktiken – som åvilar den medlemsstat som innehar ordförandeskapet i Europeiska unionens råd, räddningstjänstens samordningsgrupp och kommissionen.

Ordförandeskapet samordnar den politiska insatsen i nära samråd med kommissionen. Ordförandeskapets viktigaste uppgift är att upprätta kontakt med det drabbade landet, särskilt i det inledande skedet av en större olycka, så att EU lättare kan göra en snabb biståndsinsats. Det land som innehar ordförandeskapet skall enligt förslaget också kunna begära att en annan medlemsstat helt eller delvis tar över ansvaret för den politiska samordningen. Detta är exempelvis lämpligt, om en olycka inträffar under ett lands ordförandeskap och fortfarande kräver insatser när nästa land tar över, när flera olyckor inträffar samtidigt eller när ordförandeskapet inte har några bilaterala relationer till det drabbade landet. Under sådana omständigheter bör ordförandeskapet också kunna be kommissionen om hjälp.

Via övervaknings- och informationscentrumet samordnar kommissionen den europeiska räddningstjänstens insatser på operativ nivå, i nära samråd med de biståndsgivande medlemsstaterna, det drabbade landet och, i förekommande fall, FN. När en begäran om bistånd har lämnats via mekanismen, bör alla medlemsstater som ger räddningstjänstbistånd upprätta kontakt med övervaknings- och informationscentrumet så att kommissionen kan säkerställa ett omfattande och samordnat europeiskt räddningstjänstbidrag till det globala hjälparbetet. Där så är lämpligt beslutar kommissionen i samråd med ordförandeskapet att mobilisera och sända ut en bedömnings- eller samordningsgrupp bestående av experter från medlemsstaterna. Bedömnings- respektive samordningsgruppen bör få ett klart uppdrag och formell behörighet att samordna de räddningstjänststyrkor som är verksamma inom ramen för gemenskapsmekanismen. Gruppen bör få grundläggande logistiskt stöd,

särskilt kommunikationsutrustning för att möjliggöra en effektiv samordning av det europeiska räddningstjänstbiståndet.

↓ 2001/792 (anpassad)

.

⌦ Förslag till ⌫

RÅDETS BESLUT

~~**av den 23 oktober 2001**~~

om ~~inrättande av en gemenskapsmekanism för att underlätta ett förstärkt samarbete vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten~~ ⌦ gemenskapens räddningstjänstmekanism ⌫

~~**(2001/792/EG, Euratom)**~~
⌦ (Omarbetning)
(Text av betydelse för EES) ⌫

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 308 ~~i detta~~,

~~och~~ ⌦ med beaktande ⌫ av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 203 ~~i detta~~,

med beaktande av kommissionens förslag[10],

med beaktande av Europaparlamentets yttrande[11],

med beaktande av ⌦ Europeiska ⌫ ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[12],

med beaktande av Regionkommitténs yttrande[13], och

av följande skäl:

[10] EUT C […], […], s. […].
[11] EUT C […], […], s. […].
[12] EUT C […], […], s. […].
[13] EUT C […], […], s. […].

⇩ ny

(1) Det krävs väsentliga ändringar i rådets beslut 2001/792/EG, Euratom av den 23 oktober 2001 om inrättande av en gemenskapsmekanism för att underlätta ett förstärkt samarbete vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten[14]. För tydlighetens skull bör beslutet omarbetas.

(2) Antalet naturkatastrofer och katastrofer som har orsakats av människor har ökat avsevärt under senare år. Katastroferna har dessutom blivit både allvarligare och mer kännbara och har resulterat i förlust av människoliv, förstöring av ekonomisk och social infrastruktur och försämring av redan känsliga ekosystem.

🡻 2001/792 skäl 1 (anpassad)
⇨ ny

(3) Gemenskapens åtgärder för att genomföra rådets resolution av den 8 juli 1991 om förbättring av det ömsesidiga biståndet mellan medlemsstaterna i händelse av naturkatastrofer eller tekniska katastrofer[15] har bidragit till skyddet av människor, miljö och egendom. ~~Nu gäller det att säkerställa ännu bättre skydd i händelse av naturolyckor, tekniska och radiologiska olyckor eller miljöolyckor, inbegripet förorening av havet till följd av olycka, vilka inträffar både inom och utanför Europeiska unionen, samt att skärpa bestämmelserna i resolutionen.~~ ⇨ FN/ECE:s (FN:s ekonomiska kommission för Europa) konvention om gränsöverskridande konsekvenser av industriolyckor, som har godkänts av gemenskapen genom rådets beslut 98/685/EG[16], har bidragit till att ytterligare förbättra förebyggande och hantering av industriolyckor. ⇦

🡻 2001/792 skäl 2 (anpassad)

~~(2) FN:s ekonomiska kommissions för Europa (FN/ECE) konvention om gränsöverskridande konsekvenser av industriolyckor – vilken innehåller bestämmelser om frågor som förebyggande åtgärder, insatsberedskap, information till allmänheten och allmänhetens deltagande, alarmeringssystem för industriolyckor, insatser och ömsesidigt bistånd – trädde i kraft den 19 april 2000. Konventionen godkändes av gemenskapen genom rådets beslut 98/685/EG[17]~~.

---

[14] EGT L 297, 15.11.2001, s. 7.
[15] EGT C 198, 27.7.1991, s. 1
[16] EGT L 326, 3.12.1998, s. 1.
[17] ~~EGT L 326, 3.12.1998, s. 1.~~

⇩ ny

(4) Genom rådets beslut 2001/792/EG, Euratom inrättades en gemenskapsmekanism för att underlätta ett förstärkt samarbete vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten (nedan kallad ”mekanismen”), som också tar hänsyn till de regioner och öar som har särskilda behov på grund av att de ligger isolerade, i gemenskapens yttersta randområden eller av andra skäl. Antalet länder som utnyttjar mekanismen för räddningstjänstbistånd har ökat avsevärt de senaste åren. Mekanismen bör stärkas så att den europeiska solidariteten demonstreras effektivare och tydligare och så att en europeisk snabbinsatsförmåga kan utvecklas på det sätt som krävs av Europeiska rådet i dess slutsatser från mötet den 16–17 juni 2005 och av Europaparlamentet i dess resolution av den 13 januari 2005 om tsunamikatastrofen.

⇩ 2001/792 skäl 3 (anpassad)

~~(3) En mekanism för att underlätta förstärkt samarbete vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten skulle kunna komplettera det nuvarande programmet för gemenskapsåtgärder till förmån för räddningstjänsten18 genom att ställa biståndsresurser till förfogande vid större olyckor, som kan kräva brådskande räddningsinsatser. Den skulle underlätta mobilisering av insatsgrupper, experter och andra resurser, efter behov, genom en förstärkt organisation av räddningstjänsten inom gemenskapen, med ett övervaknings- och informationscenter och ett gemensamt kommunikations- och informationssystem för olyckor. Den skulle också möjliggöra insamling av kontrollerad information om olyckor, spridning av sådan information till medlemsstaterna samt utbyte av information om de erfarenheter som gjorts vid insatserna.~~

⇩ 2001/792 skäl 4 (anpassad)

(5) Genom ~~en sådan mekanism~~ ⌦ mekanismen ⌫ skulle vederbörlig hänsyn tas till relevant gemenskapslagstiftning och internationella åtaganden. Detta beslut bör därför inte påverka medlemsstaternas ömsesidiga rättigheter och skyldigheter enligt bilaterala och multilaterala avtal i frågor som omfattas av detta beslut.

⇩ ny

(6) Mekanismen bör underlätta räddningstjänstens insatser vid alla slag av allvarliga olyckor, inklusive naturkatastrofer och katastrofer som har orsakats av människor, tekniska och radiologiska olyckor eller miljöolyckor, terroristhandlingar samt förorening av havet till följd av olycka enligt Europaparlamentets och rådets beslut nr 2850/2000/EG av den 20 december 2000 om upprättande av en gemenskapsram för

---

18 ~~Rådets beslut 1999/847/EG av den 9 december 1999 om att inrätta ett program för gemenskapsåtgärder till förmån för räddningstjänsten, EGT L 327, 21.12.1999, s. 53.~~

samarbete om oavsiktlig eller avsiktlig förorening av havet[19]. Räddningstjänstbistånd kan komma att krävas i samband med alla dessa olyckor för att komplettera det berörda landets insatskapacitet.

↓ 2001/792 skäl 5
⇨ ny

(7) Förebyggande åtgärder är av stor betydelse när det gäller att skydda sig mot naturkatastrofer, tekniska katastrofer och miljökatastrofer och kräver att man överväger ytterligare åtgärder. ⇨ Gemenskapen bör hjälpa medlemsstaterna att minimera tiden för katastrofinsatser genom att bidra till vidareutvecklingen av förvarningssystem. Systemen bör ta hänsyn till befintliga informationskällor. ⇦

↓ 2001/792 skäl 7 (anpassad)
⇨ ny

(8) Förberedande åtgärder behöver vidtas på medlemsstats- och gemenskapsnivå för att vid olyckor möjliggöra en snabb mobilisering av insatsstyrkor för bistånd samt en erforderligt flexibel samordning av dessa, och för att genom ett utbildningsprogram efter behov säkerställa att bedömnings- och/eller samordningsgrupper, insatsstyrkor och andra resurser kan bidra med effektiva insatser och att de kompletterar varandra. Andra förberedande åtgärder ~~skulle inbegripa~~ ⌦ inbegriper ⌫ utbyte av information om nödvändiga medicinska resurser och stimulans för att använda ny teknik. ⇨ Det bör övervägas att ta fram ytterligare moduler för biståndsinsatser inom räddningstjänsten, bestående av resurser från en eller flera medlemsstater, som bidrag till utvecklingen av en snabbinsatsförmåga inom räddningstjänsten. ⇦

↓ 2001/792 skäl 6

(9) Vid en större olycka inom gemenskapen, eller vid överhängande fara för att en sådan skall inträffa, som orsakar eller kan orsaka gränsöverskridande effekter eller som kan leda till begäran om bistånd från en eller flera medlemsstater, finns det behov av att kunna underrätta om händelsen, när så är lämpligt via ett etablerat och tillförlitligt gemensamt kommunikations- och informationssystem för olyckor.

↓ 2001/792 skäl 8 (anpassad)

~~(8) I enlighet med subsidiaritetsprincipen skulle en mekanism på gemenskapsnivå ge ett mervärde genom att stödja och komplettera nationell politik när det gäller ömsesidigt bistånd inom räddningstjänsten. Om den medlemsstat som begär bistånd inte har beredskap för tillräckliga insatser vid en större olycka i form av tillgängliga resurser,~~

[19] EGT L 332, 28.12.2000, s. 1.

~~skulle denna stat kunna komplettera sin beredskap genom att vädja till en sådan gemenskapsmekanism.~~

↓ 2001/792 skäl 9 (anpassad)
⇨ ny

(10) ~~En mekanism~~ ⌦ Mekanismen ⌫ bör göra det möjligt att mobilisera och underlätta samordning av biståndsinsatser för att bidra till att säkerställa bättre skydd för i första hand människor, men även för miljö och egendom, inbegripet kulturarv, och därigenom minska förluster av människoliv, personskador, materiella skador, ekonomiska skador och miljöskador samt göra den sociala sammanhållningen och solidariteten mer påtaglig. ⇨Det ökade samarbetet vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten bör bygga på en organisation av räddningstjänsten inom gemenskapen, med ett övervaknings- och informationscentrum och ett gemensamt kommunikations- och informationssystem för olyckor, som sköts av kommissionen, och operativa kontaktpunkter i medlemsstaterna. Mekanismen bör fungera som en ram för insamling av kontrollerad information om olyckor, spridning av sådan information till medlemsstaterna samt utbyte av information om de erfarenheter som har gjorts vid insatserna. ⇦

⇩ ny

(11) De operativa kontaktpunkterna i medlemsstaterna bör kunna meddela om det räddningstjänstbistånd, även militärresurser och militärkapacitet, som ett drabbat land har begärt finns tillgängligt.

(12) Det är nödvändigt att förbättra tillgången till lämpliga transportmedel för att underlätta utvecklingen av en snabbinsatsförmåga på gemenskapsnivå. Gemenskapen bör stödja och komplettera medlemsstaternas ansträngningar genom att göra det lättare för medlemsstaterna att förena sina transportresurser och genom att, vid behov, mobilisera ytterligare transportmedel.

(13) Genom mobilisering av biståndsmoduler på gemenskapsnivå kan de logistiska behoven hos medlemsstaternas insatsstyrkor på olycksplatsen uppfyllas på ett mer ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Gemenskapen bör se till att modulerna kan rycka ut snabbt för att göra mekanismens biståndsinsatser inom räddningstjänsten mer effektiva.

(14) Det måste vara möjligt att mobilisera ytterligare bistånd på gemenskapsnivå som ett skyddsnät för att komplettera medlemsstaternas räddningstjänstinsatser, särskilt om flera medlemsstater hotas av liknande katastrofer.

↓ 2001/792 skäl 10 (anpassad)

~~(10) De regioner som ligger isolerade eller i unionens yttersta randområden samt några andra områden i gemenskapen har ofta vissa särdrag och speciella behov till följd av~~

~~sina geografiska, topografiska, sociala och ekonomiska förutsättningar. Dessa har negativa effekter, hindrar användningen av biståndS- och insatsresurser, vilket gör det svårt att föra fram hjälp och bistånd, och skapar särskilda behov av bistånd då det föreligger en allvarlig fara för större olyckor. Med den föreslagna gemenskapsmekanismen skulle det också bli möjligt att bättre hantera dessa situationer och tillgodose dessa behov.~~

↓ 2001/792 skälen 11 och 13 (anpassad)
⇨ ny

(15) ~~För~~ ⌦ Vid ⌫ biståndsinsatser inom räddningstjänsten utanför gemenskapen ⌦ bör ⌫ ~~skulle en mekanism~~ ⌦ mekanismen ⌫ ~~kunna användas som ett redskap för att~~ underlätta och stödja ⌦ de ⌫ åtgärder som gemenskapen och medlemsstaterna vidtar ~~inom ramen för sin respektive behörighet~~. Biståndsinsatser ⌦ utanför gemenskapen kan ⌫ ~~skulle~~ antingen genomföras oberoende eller som ett bidrag till en insats som leds av en internationell organisation, och gemenskapen bör därför fördjupa sina förbindelser med relevanta ~~globala och regionala~~ internationella organisationer. ⇨ Om Förenta nationerna är på plats, har de en överordnad samordningsfunktion vid hjälpinsatser i tredjeland. Räddningstjänstbiståndet inom ramen för mekanismen bör samordnas med Förenta nationerna och andra relevanta internationella aktörer så att tillgängliga resurser utnyttjas på bästa möjliga sätt och onödigt dubbelarbete undviks. Bättre samordning av räddningstjänstbiståndet med hjälp av mekanismen är en förutsättning för att man skall kunna stödja det övergripande samordningsarbetet och sörja för ett omfattande europeiskt bidrag till det övergripande hjälparbetet. Vid större olyckor, där bistånd ges både inom ramen för mekanismen och inom ramen för rådets förordning (EG) nr 1257/96 av den 20 juni 1996 om humanitärt bistånd[20], bör kommissionen se till att gemenskapens samlade insatser är effektiva och konsekventa och att de kompletterar varandra.⇦

↓ 2001/792 skäl 12 (anpassad)
⇨ ny

(16) ~~En sådan gemenskapsmekanism~~ ⌦ Gemenskapsmekanismen ⌫ skulle~~, under förutsättningar som det återstår att fastställa,~~ också kunna underlätta och stödja ⌦ dels krishanteringen, i enlighet med rådets och kommissionens gemensamma förklaring om användningen av gemenskapens mekanism för räddningstjänsten inom ramen för ⌫ den krishantering som avses i avdelning V i Fördraget om Europeiska unionen⇨ , dels det konsulära samarbetet vid olyckor i tredjeland ⇦.

---

[20] EGT L 163, 2.7.1996, s. 1. Förordningen ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

↓ 2001/792 skäl 14 (anpassad)
⇨ ny

~~(14) Deltagande i en sådan mekanism skulle vara öppet för kandidatländerna~~ ⌦ Kandidatländer bör kunna delta, ⌫ ⇨ och samarbete med tredjeland bör vara möjligt, eftersom detta skulle göra mekanismen mer effektiv och verkningsfull ⇦.

↓ 2001/792 skäl 15 (anpassad)

~~(15) Öppenheten behöver förbättras, och de befintliga räddningstjänståtgärderna behöver befästas och stärkas, i en fortsatt strävan efter att uppnå de mål som anges i fördraget.~~

↓ 2001/792 skäl 16

(17) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta beslut bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter[21].

↓ 2001/792 skäl 17

~~(17) Genom att samma kommitté används för denna mekanism som för det befintliga programmet för gemenskapsåtgärder till förmån för räddningstjänsten, bör konsekvens och komplementaritet för genomförandet av mekanismen kunna säkerställas.~~

⇩ ny

(18) Målen för mekanismen, inklusive den omfattning i vilken mekanismens genomförande kommer att minska förluster av människoliv och skador, kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna och kan därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre uppnås på gemenskapsnivå. Om en större olycka kräver mer än vad en drabbad medlemsstats insatskapacitet kan klara av, bör staten i fråga kunna ta gemenskapsmekanismen i anspråk för att komplettera sina räddningstjänstresurser. Gemenskapen kan därför vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta beslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

[21] EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

↓ 2001/792 skäl 18

(19) I fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen ges inga andra befogenheter för antagandet av detta beslut än de som anges i artiklarna 308 respektive 203.

↓ 2001/792

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

↓ 2001/792 (anpassad)
⇨ ny

⌦ Kapitel I
Syfte och tillämpningsområde ⌫

Artikel 1

~~1.~~ Härmed inrättas en gemenskapsmekanism (nedan kallad ”mekanismen”) för att underlätta ett förstärkt samarbete mellan gemenskapen och medlemsstaterna för biståndsinsatser inom räddningstjänsten vid större olyckor~~, vilka kan kräva brådskande räddningsinsatser,~~ eller vid överhängande fara för att sådana skall inträffa.

~~2.~~ Mekanismen ~~är avsedd att bidra till att säkerställa bättre skydd för~~ ⌦ skall ⌫ i första hand ⌦ skydda ⌫ människor, men även ~~för~~ miljö och egendom, inbegripet kulturarv, vid ~~större olyckor som inträffar inom eller utanför gemenskapen, dvs. naturolyckor~~ ⇨ naturkatastrofer och katastrofer som har orsakats av människor, terroristhandlingar ⇦, tekniska och radiologiska olyckor eller miljöolyckor, inbegripet förorening av havet till följd av olycka ⌦ (nedan kallade ”större olyckor”) ⌫, som inträffar inom eller utanför gemenskapen, ⌦ också med hänsyn till de regioner och öar som har särskilda behov på grund av att de ligger isolerade, i gemenskapens yttersta randområden eller av andra skäl. ⌫ ~~enligt Europaparlamentets och rådets beslut nr 2850/2000/EG av den 20 december 2000 om upprättande av en gemenskapsram för samarbete om oavsiktlig eller avsiktlig förorening av havet~~[22].

Mekanismen ~~skall~~ ⌦ får ⌫ inte påverka skyldigheterna enligt Europeiska gemenskapens eller Europeiska atomenergigemenskapens gällande, relevanta lagstiftning eller enligt befintliga internationella avtal.

~~Det övergripande syftet med mekanismen är att på begäran tillhandahålla stöd vid sådana olyckor och att underlätta en förbättrad samordning av biståndsinsatser från medlemsstaterna~~

22 ~~EGT L 332, 28.12.2000, s. 1.~~

~~och gemenskapen, varvid hänsyn skall tas till regioner och öar som har särskilda behov på grund av att de ligger isolerade, i gemenskapens yttersta randområden eller av andra skäl.~~

⌦ Artikel 2 ⌫

~~3.~~ Mekanismen skall bestå av ~~en rad~~ ⌦ åtminstone följande ⌫ moment och åtgärder~~, som bland annat inbegriper följande~~:

↓ 2001/792
⇨ ny

1. Inventering av tillgängliga insatsstyrkor och annat insatsstöd i medlemsstaterna för biståndsinsatser vid olyckor⇨ , inklusive de militärresurser och militärkapaciteter som finns tillgängliga för stöd till räddningstjänsten ⇦ ;

↓ 2001/792 (anpassad)

2. Inrättande och genomförande av ett utbildningsprogram för insatsstyrkor och annat insatsstöd och för experter till ⌦ grupper med ⌫ bedömnings- ~~och/~~eller ~~samordningsgrupper~~ ⌦ samordningsuppgifter ⌫.

↓ 2001/792

3. Workshops, seminarier och pilotprojekt om väsentliga insatsaspekter.

↓ 2001/792 (anpassad)

4. Inrättande och ~~vid behov~~ utsändande av ⌦ grupper med ⌫ bedömnings- ~~och/~~eller ~~samordningsgrupper~~ ⌦ samordningsuppgifter ⌫.

5. Inrättande och drift av ett övervaknings- och informationscentrum ⌦ som skall vara tillgängligt och omedelbart handlingsberett dygnet runt och stå till medlemsstaternas och kommissionens förfogande för mekanismens ändamål ⌫.

6. Inrättande och drift av ett gemensamt kommunikations- och informationssystem för olyckor ⌦ för att möjliggöra kommunikation och informationsutbyte mellan övervaknings- och informationscentrumet och medlemsstaternas operativa kontaktpunkter ⌫.

⇩ ny

7. Utveckling av förvarningssystem, med hänsyn till befintliga informationskällor, så att medlemsstaterna och övervaknings- och informationscentrumet kan reagera snabbt.

8. Arrangemang för transport, logistik och annat stöd på gemenskapsnivå.

🡻 2001/792 (anpassad)

9. Annan understödjande ⌦ och kompletterande ⌫ verksamhet~~, till exempel åtgärder för att underlätta transport av resurser för biståndsinsatser~~ ⌦ som krävs inom ramen för mekanismen ⌫.

~~*Artikel 2*~~

~~1. Vid en större olycka inom gemenskapen, eller vid överhängande fara för att en sådan skall inträffa, som orsakar eller kan orsaka gränsöverskridande effekter eller som kan leda till begäran om bistånd från en eller flera medlemsstater, skall den medlemsstat i vilken olyckan har inträffat utan dröjsmål underrätta~~

~~a) de medlemsstater som kan beröras av olyckan, om denna skyldighet att underrätta inte redan har fullgjorts enligt Europeiska gemenskapens eller Europeiska atomenergigemenskapens tillämpliga lagstiftning eller nuvarande internationella överenskommelser, och~~

~~b) kommissionen, om det kan förväntas att en begäran om bistånd inges genom övervaknings- och informationscentret, så att kommissionen vid behov kan informera övriga medlemsstater och aktivera ansvariga organ inom kommissionen.~~

~~2. Sådan underrättelse skall, om så är lämpligt, göras via kommunikations- och informationssystemet.~~

⌦ Kapitel II
Beredskap ⌫

Artikel 3

~~För att säkerställa sin kapacitet att bidra med effektiva insatser vid större olyckor skall medlemsstaterna~~

~~a)~~1. ~~inom sina behöriga organ, och i synnerhet inom sina räddningstjänstorgan eller andra beredskapsorgan,~~ ⌦ Medlemsstaterna skall ⌫ i förväg fastställa vilka insatsstyrkor ⌦ inom sina behöriga organ, och i synnerhet inom sina räddningstjänstorgan eller andra beredskapsorgan, ⌫ som kan göras tillgängliga för ~~dessa~~ insatser eller som med mycket kort varsel kan sättas upp ~~för insatser~~ och sändas ut, i allmänhet inom 12

timmar efter det att begäran om bistånd har inkommit~~.~~ ~~med beaktande av~~ ⌦ Medlemsstaterna skall beakta ⌫ att styrkans sammansättning bör vara avhängig av vilken typ av större olycka det är frågan om och av särskilda behov i samband med olyckan~~.~~

~~b)~~2. ⌦Medlemsstaterna skall ⌫ utse experter som kan inkallas för att på olycksplatsen ingå i en ⌦ grupp med ⌫ bedömnings- ~~och/~~eller ~~samordningsgrupp~~ ⌦ samordningsuppgifter ⌫.

⇩ ny

3. Medlemsstaterna skall arbeta med att ta fram räddningstjänstmoduler, som består av en eller flera medlemsstaters resurser och som kan sändas ut på mycket kort varsel för att tillhandahålla stödfunktioner eller uppfylla prioriterade behov.

🡻 2001/792 (anpassad)
⇨ ny

⌦ 4. Medlemsstaterna skall undersöka möjligheten att vid behov tillhandahålla andra former av insatsstöd, som kan finnas tillgängligt hos de behöriga organen, t.ex. specialiserad personal och utrustning som kan sättas in vid en viss olycka, och att begära resurser som eventuellt kan tillhandahållas av icke-statliga organisationer och andra relevanta organ. ⌫

~~c)~~5. ⌦ Medlemsstaterna skall ⌫ inom sex månader från antagandet av detta beslut lämna aktuella allmänna uppgifter om styrkorna~~,~~ ~~och~~ experterna~~,~~ ⇨ insatsmodulerna och annat insatsstöd enligt punkterna 1–4 ⇦ och om medicinska resurser enligt artikel 4 e samt vid behov omgående uppdatera dessa uppgifter~~.~~ .

~~d) överväga möjligheten att vid behov också tillhandahålla andra former av stöd vid insatser, som kan vara tillgängligt från de behöriga organen, t.ex. specialiserad personal och utrustning som kan sättas in vid en viss olycka, och att begära resurser som eventuellt kan tillhandahållas av icke-statliga organisationer och andra relevanta enheter,~~

⇩ ny

6. Medlemsstaterna skall sörja för snabb transport av räddningstjänstbistånd.

🡻 2001/792 (anpassad)

~~e)~~7. ⌦ Medlemsstaterna skall ⌫ ~~för tillämpningen av detta beslut~~ utse ~~behöriga myndigheter och~~ ⌦ operativa ⌫ kontaktpunkter och informera kommissionen om detta.

Artikel 4

1. ~~För att uppnå de mål och genomföra de åtgärder som fastställs i artikel 1 skall kommissionen:~~ ⌦ Kommissionen skall ⌫

a) inrätta och driva ~~ett~~ övervaknings- och ⌦ informationscentrumet ⌫ ~~informationscenter som skall vara tillgängligt och omedelbart handlingsberett dygnet runt och stå till medlemsstaternas och kommissionens förfogande för mekanismens ändamål~~,

b) upprätta och driva ~~ett pålitligt gemensamt~~ ⌦ det gemensamma ⌫ kommunikations- och ⌦ informationssystemet för olyckor (Cecis) ⌫ ~~informationssystem för olyckor, för att möjliggöra kommunikation och informationsutbyte mellan övervaknings- och informationscentret och de kontaktpunkter som medlemsstaterna utsett i detta syfte~~,

---

⇩ ny

c) bidra till och utveckla förvarningssystem för att hjälpa medlemsstaterna och stödja övervaknings- och informationssystemet,

---

🡻 2001/792 (anpassad)
⇨ ny

~~c)~~d) skapa möjlighet att mobilisera och så snabbt som möjligt sända ut mindre expertgrupper med uppgift att

i) ~~bistå medlemsstaterna, övervaknings- och informationscentret och~~ ⌦ bedöma räddningstjänstbehoven hos ⌫ den stat som begär bistånd ~~med en bedömning av läget~~ ⌦ mot bakgrund av det bistånd som medlemsstaterna och mekanismen kan tillhandahålla ⌫,

ii) vid behov underlätta samordningen av biståndsinsatser ⌦ inom räddningstjänsten ⌫ på plats samt när det är nödvändigt och lämpligt upprätta kontakt med de behöriga myndigheterna i den stat som begär bistånd,

~~d) inrätta ett utbildningsprogram för att förbättra samordningen vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten genom att säkerställa samverkansförmåga och komplementaritet mellan insatsstyrkorna enligt artikel 3 a eller vid behov andra former av stöd vid insatser enligt artikel 3 b samt genom att förbättra experternas kvalifikationer för bedömning; programmet bör innefatta gemensamma kurser och övningar samt ett utbytessystem, varigenom enskilda personer kan bli utstationerade till styrkor i andra medlemsstater,~~

e) samla ⌦ och sammanställa ⌫ uppgifter om medlemsstaternas förmåga att upprätthålla produktion av serum och vaccin eller andra nödvändiga medicinska resurser och om de lager ⌦ av sådana resurser ⌫ som kan finnas tillgängliga för

insatser ~~vid en större olycka, samt sammanställa dessa uppgifter i informationssystemet~~,

f) inrätta ett program för tillvaratagande av de erfarenheter som har gjorts vid insatserna inom mekanismens ram samt sprida dessa erfarenheter genom informationssystemet,

g) stimulera ~~till~~ och främja ~~att~~ ⌦ införande och användning av ⌫ ny teknik ⌦ inom ramen för mekanismen ⌫~~, inklusive system för underrättelser och varning, informationsutbyte, satellitteknik och stöd för beslutsfattandet vid ledning av insatser införs och används inom mekanismens ram~~,

h) vidta åtgärder för att underlätta transport av resurser för biståndsinsatser och ~~annan understödjande verksamhet~~ ⇨ skapa möjlighet att mobilisera sådana ytterligare transportmedel som krävs för att säkerställa snabba insatser vid större olyckor ⇦.

⇩ ny

i) skapa möjlighet att ge experter grundläggande logistiskt stöd samt underlätta mobilisering av logistiska och andra moduler för att hjälpa de styrkor från medlemsstaterna som deltar i gemenskapens biståndsinsatser inom räddningstjänsten,

j) vidta andra stödåtgärder eller kompletterande åtgärder som kan komma att krävas inom ramen för mekanismen.

🡻 2001/792 (anpassad)

⌦ 2. Kommissionen skall inrätta ett utbildningsprogram för att förbättra samordningen vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten genom att se till att insatsstyrkorna enligt artikel 3.1, insatsmodulerna enligt artikel 3.3 eller, i förekommande fall, andra former av insatsstöd enligt artikel 3.4 samverkar och kompletterar varandra, och genom att utveckla kompetensen hos experter enligt artikel 3.2. Programmet skall innefatta gemensamma kurser och övningar samt ett utbytessystem som möjliggör utstationering av enskilda personer i andra medlemsstater. ⌫

⌦ Kapitel III
Insatser ⌫

⌦ Artikel 5 ⌫

⌦ 1. Vid en större olycka inom gemenskapen, eller vid överhängande fara för att en sådan skall inträffa, som orsakar eller kan orsaka gränsöverskridande effekter, skall den medlemsstat i vilken olyckan har inträffat utan dröjsmål anmäla detta till kommissionen och till de medlemsstater som eventuellt berörs av olyckan. ⌫

⌦ Första stycket skall inte gälla om anmälningsskyldigheten redan har uppfyllts inom ramen för relevanta bestämmelser i Europeiska gemenskapens eller Europeiska atomenergigemenskapens lagstiftning eller inom ramen för befintliga internationella avtal. ⌫

⌦ 2. Vid en större olycka inom gemenskapen, eller vid överhängande fara för att en sådan skall inträffa, som orsakar eller kan orsaka gränsöverskridande effekter eller som kan leda till att en eller flera medlemsstater begär bistånd, skall den medlemsstat i vilken olyckan har inträffat utan dröjsmål anmäla detta till kommissionen, om det kan förväntas att en begäran om bistånd inges genom övervaknings- och informationscentrumet, så att kommissionen vid behov kan informera övriga medlemsstater och aktivera de behöriga avdelningarna inom kommissionen. ⌫

⌦ 3. Anmälan skall, när så är lämpligt, göras via Cecis. ⌫

Artikel ~~5~~6

~~1.~~ När en ⌦ större ⌫ olycka inträffar inom gemenskapen, kan en medlemsstat begära bistånd ⌦ genom övervaknings- och informationscentrumet eller direkt från de andra medlemsstaterna. ⌫~~, varvid begäran bör~~ ⌦ Begäran skall ⌫ vara så specifik som möjligt~~.~~.

⌦ *Artikel 7* ⌫

~~a)~~ ⌦ Om en begäran inges ⌫ ~~från de övriga medlemsstaterna~~ genom övervaknings- och ~~informationscentret~~ ⌦ informationscentrumet, skall ⌫~~, varvid~~ kommissionen vid mottagandet av en sådan begäran på lämpligt sätt och utan dröjsmål ~~skall~~

1. vidarebefordra begäran till de övriga medlemsstaternas ⌦ operativa ⌫ kontaktpunkter,

2. underlätta mobiliseringen av styrkor, experter⌦, moduler ⌫ och annat stöd vid insatser,

---

⇩ 2001/792

3. samla in kontrollerad information om olyckan och sprida denna till medlemsstaterna~~, eller~~

⇩ 2001/792 (anpassad)
⇨ ny

~~b) direkt från de andra medlemsstaterna.~~

⌦ Artikel 8 ⌫

~~2~~1. En medlemsstat till vilken en begäran om bistånd riktas skall omgående avgöra huruvida den har möjlighet att lämna begärt bistånd och underrätta den begärande medlemsstaten om detta, antingen genom informations- och ~~övervakningscentret~~ ⌦ övervakningscentrumet ⌫ eller direkt, ~~och därefter, även centret, beroende på omständigheterna,~~ och då ange omfattningen av och villkoren för det bistånd som den kan komma att lämna. ⇨ Om en medlemsstat informerar den biståndsbegärande medlemsstaten direkt, skall samma information också lämnas till övervaknings- och informationscentrumet. ⇦

~~3~~2. Den medlemsstat som begär bistånd skall ha ansvaret för att leda biståndsinsatserna. Myndigheterna i den medlemsstat som begär bistånd skall fastställa riktlinjer och vid behov ramarna för de uppgifter som anförtros insatsstyrkorna. ~~utan att i detalj ange hur de skall genomföras, vilket~~ ⌦ Genomförandets praktiska detaljer ⌫ skall överlåtas åt den ~~ansvarige~~ ansvariga person som utses av den medlemsstat som lämnar bistånd.

~~4~~3. ⌦ Om ⌫ den medlemsstat som begär bistånd ~~får begära~~ ⌦ begär ⌫ att ~~styrkorna~~ ⌦ insatsstyrkorna ⌫ skall leda insatserna i dess ställe, ~~varvid~~ ⌦ skall ⌫ de styrkor som medlemsstaterna och gemenskapen bidrar med ~~skall~~ sträva efter att samordna sina insatser.

~~5~~4. ~~Bedömnings- och/eller samordningsgruppen bör~~ ⌦ Om grupper med bedömnings- eller samordningsuppgifter sätts in, skall de ⌫ underlätta samordningen mellan insatsstyrkorna ~~samt vid behov och där så är lämpligt~~ ⌦ och ⌫ upprätta kontakt med de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som begär bistånd.

Artikel ~~9~~6

1. ~~Bestämmelserna i~~ ⌦ Vid en större olycka utanför gemenskapen får ⌫ artiklarna ~~5 får~~ ⌦ 6, 7 och 8 ⌫ på begäran också tillämpas i samband med ~~insatser~~ ⌦ räddningstjänstbistånd ⌫ utanför gemenskapen.

🡻 2001/792

Sådana insatser får antingen bedrivas som en oberoende biståndsinsats eller som ett bidrag till en insats som leds av en internationell organisation.

~~De biståndsinsatser inom räddningstjänsten som inom ramen för denna mekanism genomförs utanför gemenskapen skall samordnas av den medlemsstat som innehar ordförandeskapet i Europeiska unionens råd.~~

⇩ ny

Vid större olyckor, där bistånd ges både inom ramen för mekanismen och inom ramen för förordning (EG) nr 12547/96 av den 20 juni 1996 om humanitärt bistånd, skall kommissionen se till att gemenskapens samlade insatser är effektiva och konsekventa och att de kompletterar varandra.

2. Den medlemsstat som innehar ordförandeskapet i Europeiska unionens råd (ordförandeskapet) skall, särskilt i det inledande skedet av en större olycka, upprätta kontakt med det drabbade tredjelandet för att sörja för en lämplig politisk samordning av biståndsinsatserna inom räddningstjänsten.

Där så är lämpligt kan ordförandeskapet begära att en annan medlemsstat helt eller delvis tar över ansvaret för den politiska samordningen, alternativt be kommissionen om hjälp.

3. När det ges räddningstjänstbistånd enligt punkt 1 som svar på en begäran via övervaknings- och informationscentrumet, skall kommissionen i samråd med ordförandeskapet sörja för operativ samordning av insatsen på central nivå. Kommissionen får i samråd med ordförandeskapet utse en samordningsgrupp som sköter den operativa samordningen på platsen för EU:s räddningstjänstbistånd.

Operativ samordning skall omfatta samordning med det berörda landet och, i förekommande fall, med Förenta nationerna.

4. Samtliga medlemsstater som ger räddningstjänstbistånd enligt punkt 1 som svar på en begäran via övervaknings- och informationscentrumet skall upprätta kontakt med övervaknings- och informationscentrumet för att sörja för samordning enligt punkt 3 och ett omfattande gemenskapsbidrag till det samlade hjälparbetet.

Artikel 10

Kommissionen kan stödja och komplettera medlemsstaternas räddningstjänstbistånd genom att

1. göra det lättare för medlemsstaterna att förena sina transportresurser,

2. mobilisera sådana ytterligare transportmedel som krävs för att säkerställa snabba insatser vid större olyckor och som annars inte skulle finnas tillgängliga inom ramen för mekanismen,

3. mobilisera sådant ytterligare bistånd som annars inte skulle finnas tillgängligt inom ramen för mekanismen och som krävs för att se till att räddningstjänstens insats inom ramen för mekanismen blir effektiv,

4. underlätta mobilisering av logistiska och andra moduler för att hjälpa medlemsstaternas insatsstyrkor på plats.

↓ 2001/792 (anpassad)

⌦ Kapitel IV
Slutbestämmelser ⌫

Artikel 11~~7~~

Mekanismen skall vara öppen för ⌦ kandidatländerna. ⌫~~:~~

~~- kandidatländerna i Central- och Östeuropa, i enlighet med de villkor som fastställs i Europaavtalen, i tilläggsprotokollen till dessa och i respektive associeringsråds beslut, samt~~

~~- Cypern, Malta och Turkiet på grundval av bilaterala avtal som skall ingås med dessa länder.~~

⇩ ny

Andra tredjeländer får medverka i mekanismens verksamhet när avtal tillåter detta.

↓ 2001/792 artikel 3 (anpassad)

⌦ Artikel 12 ⌫

⌦ För att tillämpa detta beslut skall medlemsstaterna utse behöriga myndigheter och informera kommissionen om detta. ⌫

↓ 2001/792 (anpassad)

Artikel 13~~8~~

~~1. Kommissionen skall genomföra åtgärderna inom mekanismen i enlighet med förfarandena i artikel 9.2.~~

~~2.~~ Kommissionen skall ~~även~~ i enlighet med förfarandena i artikel ~~9.3~~ 14.2 fastställa ~~gemensamma regler~~ ⌦ genomförandebestämmelser ⌫ om bland annat följande:

~~a)~~1. ~~Vilka resurser~~ ⌦ Resurser ⌫ som finns tillgängliga för biståndsinsatser i enlighet med artikel 3.

~~b)~~2. Övervaknings- och informationscentrumet i enlighet med artikel ~~4 a~~ 2.5.

~~c)~~3. ~~Det gemensamma kommunikations- och informationssystemet för olyckor~~ ⌦ Cecis ⌫ i enlighet med artikel ~~4 b~~ 2.6.

~~d)~~4. ⌦ Grupperna med ⌫ bedömnings- ~~och/~~eller ~~samordningsgrupperna~~ ⌦ samordningsuppgifter ⌫ i enlighet med artikel ~~4 c~~ 2.2, inklusive kriterierna för urval av experter.

~~e)~~5. Utbildningsprogrammet i enlighet med artikel ~~4 d~~ 2.2.

~~f)~~6. Information om medicinska resurser i enlighet med artikel ~~4 e~~ 4.1 e.

~~g)~~7. Insatser inom gemenskapen ~~på grundval av resolutionen av den 8 juli 1991,~~ ⌦ i enlighet med artiklarna 6, 7 och 8 ⌫ samt insatser utanför gemenskapen i enlighet med artikel ~~6~~ 9.

⇩ ny

8. Ytterligare stöd på gemenskapsnivå i enlighet med artikel 10.

🡻 2001/792 (anpassad)

Artikel ~~14~~15

1. Kommissionen skall biträdas av den kommitté som inrättas enligt artikel ~~4.1 i rådets beslut 1999/847/EG av den 9 december 1999 om att inrätta ett program för gemenskapsåtgärder till förmån för räddningstjänsten~~ ⌦ 13 i förslaget till rådets förordning om inrättande av ett snabbinsats- och beredskapsinstrument för allvarliga olyckshändelser ⌫.

🡻 2001/792

~~2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 4 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.~~

~~Den tid som avses i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.~~

~~3~~2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

~~4~~3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

🡻 2001/792 (anpassad)
⇨ ny

Artikel ~~15~~10

Kommissionen skall utvärdera tillämpningen av detta beslut vart tredje år från ~~det att det har blivit gällande~~ ⌦ dagen för dess anmälan ⌫ och för Europaparlamentet och rådet lägga

fram slutsatserna av denna utvärdering ~~tillsammans med eventuella förslag till ändring av beslutet~~.

⌦ Slutsatserna skall vid behov åtföljas av förslag till ändring av beslutet. ⌫

~~*Artikel 11*~~

~~Detta beslut får verkan den 1 januari 2002.~~

↓

Artikel 16

Beslut 2001/792/EG, Euratom skall upphöra att gälla.

Hänvisningar till det upphävda beslutet skall tolkas som hänvisningar till detta beslut och skall läsas enligt jämförelsetabellen i bilagan.

↓ 2001/792

Artikel <u>17</u>~~12~~

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i […] den

På rådets vägnar
Ordförande

⇧

BILAGA

Jämförelsetabell

Rådets beslut 2001/792/EG, Euratom.	Detta beslut
Artikel 1.1	Artikel 1 första stycket
Artikel 1.2 första meningen	Artikel 1 andra stycket
Artikel 1.2 andra meningen	Artikel 1 tredje stycket
Artikel 1.2 tredje meningen	-
Artikel 1.3 första strecksatsen	Artikel 2.1
Artikel 1.3 andra strecksatsen	Artikel 2.2
Artikel 1.3 tredje strecksatsen	Artikel 2.3
Artikel 1.3 fjärde strecksatsen	Artikel 2.4
Artikel 1.3 femte strecksatsen	Artikel 2.5
Artikel 1.3 sjätte strecksatsen	Artikel 2.6
-	Artikel 2.7
-	Artikel 2.8
Artikel 1.3 sjunde strecksatsen	Artikel 2.9
Artikel 2	Artikel 5
Artikel 3 a	Artikel 3.1
Artikel 3 b	Artikel 3.2
-	Artikel 3.3
Artikel 3 c	Artikel 3.5
Artikel 3 d	Artikel 3.4
-	Artikel 3.6
Artikel 3 e	Artiklel 3.7 och artikel 12

Artikel 4 a	Artikel 4.1 a
Artikel 4 b	Artikel 4.1 b
-	Artikel 4.1 c
Artikel 4 c	Artikel 4.1 d
Artikel 4 d	Artikel 4.2
Artikel 4 e	Artikel 4.1 e
Artikel 4 f	Artikel 4.1 f
Artikel 4 g	Artikel 4.1 g
Artikel 4 h	Artikel 4.1 h
-	Artikel 4.1 i
-	Artikel 4.1 j
Artikel 5.1 inledningsfrasen	Artikel 6
Artikel 5.1 a	Artikel 7
Artikel 5.1 b	Artikel 6
Artikel 5.2	Artikel 8.1
Artikel 5.3	Artikel 8.2
Artikel 5.4	Artikel 8.3
Artikel 5.5	Artikel 8.4
Artikel 6 första stycket	Artikel 9.1
Artikel 6 andra stycket	Artikel 9.2, 9.3 och 9.4
-	Artikel 10
Artikel 7	Artikel 11 första stycket
-	Artikel 11 andra stycket
Artikel 8.1	-
Artikel 8.2 a	Artikel 13.1
Artikel 8.2 b	Artikel 13.2

Artikel 8.2 c	Artikel 13.3
Artikel 8.2 d	Artikel 13.4
Artikel 8.2 e	Artikel 13.5
Artikel 8.2 f	Artikel 13.6
Artikel 8.2 g	Artikel 13.7
-	Artikel 13.8
Artikel 9.1	Artikel 14.1
Artikel 9.2	-
Artikel 9.3	Artikel 14.2
Artikel 9.4	Artikel 14.3
Artikel 10	Artikel 15
-	Artikel 16
Artikel 11	-
Artikel 12	Artikel 17